

Bestedingsvoorstel: Humanitaire Hulp (subartikel 4.1)
Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)

1. Doel(en)	Het Global Humanitarian Overview 2025 (GHO) van de VN, het raamwerk voor internationale humanitaire actie, voorziet dat in 2025, meer dan USD 47 miljard nodig is om bijna 190 miljoen mensen van humanitaire hulp te voorzien in 72 landen.						
	De humanitaire noden in door conflict geteisterde landen zoals Soedan, Syrië, Jemen, de Palestijnse Gebieden en Oekraïne zijn bijzonder hoog. Het aantal natuurrampen is de afgelopen jaren ook in aantal en intensiteit toegenomen. Te weinig wereldwijde financiering, belemmeringen in toegang om hulp te kunnen bieden en de onveiligheid van hulpverleners pakken negatief uit op hulpacties en mensen in nood. In 2024 werd door de VN gecoördineerde internationale humanitaire hulp uiteindelijk voor 43% gefinancierd. Het jaar was voor hulpverleners het gevaarlijkste ooit: meer dan 378 humanitaire werkers verloren het leven bij de uitvoering van hun taak. Die onveiligheid maakt ook dat hulp mensen in nood niet bereikt. <u>Dit doen we niet in eigen belang.</u> Nederland laat deze mensen niet in de steek. Ook in een tijd van bezuinigingen blijven we actief bijdragen aan het internationale hulpsysteem. Humanitaire hulp en diplomatie blijven hard nodig. Om de hoogste noden nu op te vangen, maar ook om in de toekomst noden te verkleinen: voorkomen is beter dan genezen. De lokale inzet van getrainde en ervaren mensen ter plekke is efficiënter en effectiever, want lokale organisaties hebben kennis en ervaring in de specifieke context. En lokale inzet is goedkoper. De inzet op humanitaire hulp past binnen het breder ontwikkelingshulpbeleid. Het werken aan stabiliteit en economische ontwikkeling helpt om humanitaire crises te voorkomen. En het helpt ook om de weg vrij te maken voor wederopbouw en ontwikkeling in landen die al langere tijd afhankelijk zijn van humanitaire hulp.						
2. Beleidsinstrument(en)	Met humanitaire financiering en diplomatie spant Nederland zich in om de geschetste uitdagingen het hoofd te bieden. Dat doen we niet alleen, maar samen met nationale en internationale partners. Dit doen we door samen de diplomatieke boodschappen te formuleren, druk op te bouwen en te zorgen dat hulpverleners veilig naar de mensen in nood kunnen. We blijven onze humanitaire partners voorspelbaar en grotendeels flexibel financieren, zodat organisaties snel kunnen handelen, daar waar de noden het hoogst zijn met oog voor de meest kwetsbare groepen. Aandacht voor vrouwen, meisjes en kwetsbare groepen (zoals religieuze minderheden) is belangrijk voor effectiviteit van onze programma's. De inzet zal blijven verlopen via de Rode Kruisbeweging, de DRA en VN-organisaties. De huidige meerjarige afspraken met internationale organisaties (VN en ICRC) lopen t/m 2025. Het subsidieraamwerk voor de DRA en het Nederlandse Rode Kruis (NRK) loopt t/m 2026. De subsidies voor DRA en NRK zijn de afgelopen jaren gestegen door tussentijdse verhogingen. Reden daarvoor was het toenemend aantal noden. Ook zijn deze organisaties in staat om in bepaalde contexten kwetsbare groepen goed te bereiken, uitstekend te anticiperen op een ramp en zij kunnen een aanzet geven om humanitaire hulp om te zetten naar een langer durend perspectief. Zij zijn in het bijzonder gericht op samenwerking met lokale humanitaire organisaties. Ook weten zij in partnerschap met het ministerie tijdig risico's van hulp bespreekbaar te maken. Zowel NRK als DRA zullen daarom financieel na afloop van het huidige subsidieraamwerk op niveau gehandhaafd blijven. Voor de bijdragen aan internationale organisaties voor 2025 geldt dat de bijdrage aan het World Food Programme (WFP) - vanwege de hoge vraag naar voedselhulp – met EUR 5 miljoen geïntensiveerd zal worden ten opzichte van de begroting 2025. Het budget voor bijdragen aan internationale organisaties wordt eveneens licht verhoogd. Tegelijkertijd zal dit budget in de daaropvolgende jaren lager zijn dan de afgelopen jaren, met een dip in 2027. Dit heeft zijn weerslag op bijdragen aan het VN noodhulpfonds (CERF), UNHCR, WFP en ICRC. Het budget voor UNICEF zal gelijk blijven, evenals het budget voor OCHA en UNHAS. De humanitaire landenspecifieke fondsen (zogenaamde Country Based Pooled Funds) zullen in de komende jaren op niveau worden gehouden, met een kleine dip in 2027. Deze fondsen zijn toegankelijk voor zowel internationale als lokale organisaties en kunnen snel inspelen op acute noden. Ook zijn ze belangrijk in het versterken van de capaciteit van lokale en nationale hulpverleners en vrijwilligersnetwerken. In Soedan ondersteunde het humanitaire landenfonds de <i>Emergency Response Rooms</i> (ERRs). Dit zijn informele netwerken van vrijwilligers die zich inzetten voor het beheer van gaarkeukens en het bieden van andere vormen van noodhulp. In Oekraïne werden veelal lokale organisaties en vrijwilligersnetwerken die als enige nog aanwezig zijn aan de frontlinie ondersteund, zodat levensreddende hulp terechtkomt op plekken waar anders geen hulp beschikbaar is.						
3.	Bedrag x EUR miljoen.						
A. Financiële gevolgen voor het Rijk			2026	2027	2028	2029	2030
	Artikelonderdeel	Humanitaire Hulp	432	402	456	496	496

	De financiële gevolgen zijn onder voorbehoud van de uitkomsten van de voorjaarsbesluitvorming. De in te zetten instrumenten zijn afhankelijk van de precieze uitwerking van de beleidsinzet. Waar nodig zullen bij volgende begrotingsmomenten budgetten overgeheveld worden binnen het beleidsartikel.
B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	N.v.t.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	- De relatie tussen doelstellingen en instrumenten is direct: via de bovengenoemde instrumenten worden organisaties gefinancierd die noodhulp verlenen, die daarbij ook strategieën ontwikkelen en implementeren om hulp verder te lokaliseren. - Basis voor hulporganisaties zijn wereldwijde noden, waarbij zij direct kunnen reageren op plotse of opnieuw oploeiende crises. - Er wordt gebruik gemaakt van uitvoerende organisaties die op doeltreffende manier werken, goed de voortgang en resultaten monitoren en regelmatig worden geëvalueerd. BHO onderhoudt nauw contact met de hulporganisaties en spreekt regelmatig over de strategieën die organisaties opstellen, inzet in de landen met een humanitaire crisis en prioriteiten die organisaties stellen.
5. Nagestreefde doelmatigheid	De Nederlandse financiering wordt via de mix aan eerder genoemde organisaties, die complementair aan elkaar zijn, ingezet. De flexibele financiering en complementariteit van organisaties draagt bij aan: - Een humanitair systeem dat goed gecoördineerd optreedt en zo efficiënt mogelijk opereert. - Humanitaire hulpverlening die er voor zorgt dat de getroffen bevolking handelingsvaardigheid en veerkracht behoudt en zo snel als mogelijk een redelijke mate van zelfredzaamheid herwint. - Humanitaire hulpverlening waarbij zoveel als mogelijk gebruik wordt gemaakt van lokale en ervaren netwerken. - Een humanitair systeem dat zich zo goed als mogelijk richt op preventie en paraatheid, zoals tijdige evacuaties bij voorspelde droogte of overstromingen, om daarmee de omvang van in later stadium benodigde noodhulp in te perken.
6. Evaluatieparagraaf	- De IOB heeft eind 2022 een onderzoek afgerond naar het Nederlandse Humanitaire hulpbeleid. De conclusies en aanbevelingen boden geen aanleiding om het huidige beleid grondig te herzien. Enkele beleidswijzigingen die werden gesuggereerd in het rapport, bijvoorbeeld t.a.v. meer nadruk op lokalisering, zijn in uitvoering. - Het bestedingsvoorstel richt zich op samenwerking met VN-organisaties, de Rode Kruisbeweging en de DRA. Conform de standaard general arrangements met deze organisaties, ontvangt Nederland jaarlijks rapporten over de voortgang van programma's die Nederland steunt. Het ministerie werkt in partnerschap met de hulporganisaties samen waar een reguliere constructief kritische dialoog, op uitvoerend en strategisch niveau en via de boards, onderdeel van uitmaakt. Transparantie over risico's en inzet van lokale actoren worden daar ondermeer besproken. Periodieke monitoring vindt ook plaats aan de hand van veldbezoeken. Betrokken ambassades spelen bovendien een belangrijke rol in de relatie met genoemde organisaties op landenniveau.